

В целом, уровень развития креативных способностей на этом этапе многолетней подготовки (у спортсменов старше 15 лет) имеет тенденцию к ухудшению или остановки развития, что оказывает в свою очередь влияние на спортивный результат. Нежелание использовать в тренировочном процессе современные методы подготовки, а тренироваться по “старинке” приводит к тому, что спортсмен останавливается в своем развитии как личность и как профессионал. Это подтверждается данными, полученными В.А. Градусовым [2010, 2012] касающихся физической, технической и тактической подготовленности гонщиков.

На современном этапе динамика развития креативных способностей в мотокроссе подвержена качественным изменениям в различных возрастных группах. Основным фактором, оказывающим влияние на развитие креативности, является учебно-тренировочный процесс и его организационная форма. С нашей точки зрения, развитие креативных способностей гонщиков может оказать определенное влияние на достижение ими более высоких спортивных результатов, в особенности, за счет таких показателей, как творческого мышления и творческого отношения к работе.

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙ СПОРТИВНОГО ТУРИЗМУ З ПРОВЕДЕННЯ ЗМАГАНЬ ТА СПОРТИВНИХ ПОХОДІВ (НА ПРИКЛАДІ ФСТУ)

Тарас Блістів, Львів, ЛДУФК

У роботі розглянуто питання, пов'язані з розвитком спортивного туризму, діяльності організаційних структур, що відповідають за його функціонування в Україні та за її межами. Проаналізовано Правила змагань зі спортивного туризму щодо проведення змагань та спортивних походів.

На сучасному етапі розвитку України туризм стрімко набуває характеру туристичної індустрії. Наша держава має всі передумови для розвитку туризму, зокрема спортивного: географічне розташування, рельєф, сприятливий клімат, історико-культурний і туристично-рекреаційний потенціал, досвід кількох поколінь туристського активу

Походи та мандрівки – це унікальний напрям у туризмі, який виник на самодіяльних засадах з ініціативи спортсменів-туристів. Він поєднує в собі спорт і відпочинок, позитивно впливає на морфофункціональний стан людини, рівень здоров'я, використовується як засіб фізичного, естетичного, морального, патріотичного виховання молоді, пізнання довкілля.

Туристсько-спортивна діяльність реалізується у формі: категорійних спортивних та ступеневих походів, походів вихідного дня, змагань, зльотів.

Метою даної роботи є розгляд питань, пов'язаних з розвитком спортивного туризму, діяльності організаційних структур, що відповідають за його функціонування.

Повноваження щодо розвитку спортивного туризму в Україні надано Федерації спортивного туризму України (ФСТУ), яка створена у 2001 році як всеукраїнська громадська фізкультурно-спортивна організація, з 2002 року їй надано статус Національної спортивної федерації. Територіальні осередки Федерації працюють в Автономній Республіці Крим, в усіх областях, а також містах Києві та Севастополі.

Федерація у своїй роботі активно співпрацює з органами виконавчої влади з питань молоді та спорту у розв'язанні статутних завдань з розвитку спортивного туризму в державі.

Очолює федерацію Президент, керівними органами є З'їзд, Президія та Виконком. До внутрішньої структури належать комісії: з усіх видів спортивного туризму, підготовки та підвищення кваліфікації кадрів, комісії дитячо-юнацького та студентського туризму, центральна маршрутно-кваліфікаційна комісія, Рада старійшин.

У рамках єдиного виду спорту Федерація спрямовує свої зусилля на розвиток: пішогохідного, гірського, велосипедного, водного, лижного, вітрильного, спелеологічного, автомобільного та мотоциклетного видів спортивного туризму. Вказані види туризму зараховані до не олімпійських та входять до "Єдиної спортивної класифікації України", за якою спортсменам-туристам присвоюються спортивні звання та розряди, а також 2, 1 і Національну суддівську категорію.

Пріоритетними напрямками діяльності ФСТУ є:

– організація та проведення спортивних туристських заходів – всеукраїнських і обласних змагань з видів туризму, зльотів, а також спортивних туристських походів і експедицій,

– сприяння організації навчально-методичної роботи з підготовки та підвищення кваліфікації інструкторів з туризму та суддів з спортивного туризму;

На наш час діяльність Федерації у втіленні статутних завдань на теренах України переросла в плідну співпрацю з іншими державами. У 2012 році за активної участі ФСТУ утворено Міжнародну федерацію спортивного туризму (штаб-квартира м. Москва, Російська Федерація), до якої входять низка країн СНД, а керівництво МФСТ згідно зі статутом, на демократичних засадах здійснює щороку інша країна її учасник.

Цього ж 2012 року Україна стала членом Європейської асоціації велосипедного туризму (UEST). До її складу входять такі країни: Бельгія, Іспанія, Франція, Люксембург, Польща, Португалія та Україна які трактують поняття “велосипедний туризм” як культурно-пізнавальну, туристську і спортивну діяльність на свіжому повітрі у вільний від роботи час, а велотурист використовує для пересування винятково велосипед, який приводиться в рух лише власними мускульними зусиллями велосипедиста.

У цій статті проаналізовано документ ФСТУ щодо проведення спортивних туристських заходів: а саме змагань та спортивних туристських походів.

З огляду на зазначене, документом, що визначає загальні підходи до підготовки та проведення змагань зі спортивного туризму в Україні є “Правила змагань зі спортивного туризму” (далі Правила) затверджені ФСТУ (2008р.). Це – нормативний документ, що визначає систему, порядок та умови змагальної діяльності, систему суддівства змагань зі спортивного туризму та затверджуються ФСТУ за погодженням з центральним органом виконавчої влади молоді та спорту.

Згідно з чинними Правилами змагання зі спортивного туризму проводяться за двома видами програми: “Змагання з видів спортивного туризму”, “Здійснення спортивних туристських походів”.

У цій редакції Правил розглядається поняття “вид спортивного туризму” це – об’єднання туристських спортивних заходів (спортивних туристських походів, змагань) за характерним способом пересування або іншими визначальними умовами їхнього проведення, що здійснюються відповідно до затверджених в установленому порядку Правил зі спортивного туризму.

Головним документом організаційного регламентування, згідно з яким відбуваються усі туристсько-спортивні заходи, є “положення про змагання зі спортивного туризму”, і є – документом, що визначає умови, терміни та порядок проведення офіційного змагання, категорію спортсменів, що беруть у них участь, їх стать і вік, кількісний склад команд, інших учасників, фінансове, медико-санітарне забезпечення, заходи безпеки, порядок і термін подачі заявок, умови прийому та забезпечення учасників, зокрема суддів, порядок нагородження переможців та призерів змагань, порядок подачі протестів і їхнього розгляду та інші умови, які забезпечують проведення заходу.

Окрім цього, у Правилах наведено тлумачення поняття “змагання з виду спортивного туризму” це – змагання, що полягає у проходженні дистанції змагань з подоланням природних та/або штучних перешкод, виконання технічних прийомів, спеціальних тактичних та/або технічних завдань відповідно до вимог відповідного розділу Правил змагань з видів спортивного туризму та з використанням спеціального спорядження, яке полегшує та прискорює проходження дистанції, забезпечує безпеку учасників та виконання встановлених завдань.

Як було зазначено, складовою розвитку туризму, окрім змагань з видів туризму, є “змагання спортивних туристських походів”, це – комплексний захід, що полягає у проходженні маршруту, зарахуванні та оцінці походу (ів), проведеного (них) з певного виду спортивного туризму, або за комбінованим маршрутом із дотриманням вимог Правил змагань спортивних туристських походів.

Згідно з чинними Правилами “туристський спортивний похід” це – подорож, що здійснюється туристами зі спортивною метою з використанням активних форм пересування за заздалегідь розробленим маршрутом та обраним видом спортивного туризму або комбінованим маршрутом з елементами декількох видів спортивного туризму із дотриманням вимог Правил змагань туристських спортивних походів.

Потрібно також зазначити, що у спортивному туризмі складність кожного категорійного або ступеневого маршруту формується шляхом збільшення протяжності, тривалості і технічної складності, відповідно, планомірно, поступово підвищується майстерність туристів. Для початківців рекомендовано найпростіші мандрівки I-III ступеня складності, походи вихідного дня, а із набуттям туристського досвіду – спортивні походи I-VI категорії складності.

Категорії складності походів з різних видів туризму повинні відповідати затвердженим вимогам або розраховуватись за “Методикою визначення категорії складності”. Окрім цього, можливе проведення комбінованих спортивних походів. Саме таке поступове зростання досвіду участі у походах сприяє підвищенню безпеки в туризмі.

Визначальним у проведенні змагань різного рівня представництва є “категорія (ступінь) складності туристського спортивного походу”, це – класифікаційна характеристика спортивної складності туристського походу, що залежить від технічної складності перешкод, довжини маршруту та тривалості походу, які встановлюються Правилами.

У підсумку можемо наголосити на важливості функціонування територіальних структур ФСТУ у розв’язанні статутних завдань з організації та проведення спортивних туристських заходів: всеукраїнських і регіональних змагань з видів туризму, а також спортивних туристських походів на підставі Правил змагань зі спортивного туризму.

ЛІТЕРАТУРА

1. Правила змагань зі спортивного туризму. – К., 2008. – 148 с.
2. Єдина спортивна класифікація України. [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1861-13> (дата звернення 07.03.2014р.)
3. Закон України “Про туризм”. [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/324/95-вр> (дата звернення 07.03.2014р.)

НЕВІДКЛАДНІ СТАНИ. ПЕРША ДОПОМОГА

Віра Будзин, Львів, ЛДУФК

Однією з особливостей дорожньо-транспортних травм є те, що перша допомога потерпілим не завжди надається своєчасно. Втім, своєчасне і кваліфіковане її надання часто визначає успіх лікування потерпілого, а часом від цього залежить і його життя.

Дуже важливо, щоб водії, учасники руху і працівники ДАІ вміли в разі потреби надавати своєчасно і кваліфіковано першу допомогу.